

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/1711,Konferencja-naukowa-Urzad-Bezpieczenstwa-i-Sluzba-Bezpieczenstwa-w-Malopolsce-Kr.html>
17.04.2026, 22:41

Konferencja naukowa „Urząd Bezpieczeństwa i Służba Bezpieczeństwa w Małopolsce” - Kraków, 6-7 grudnia 2007 r.

06.12.2007

W dniach 6-7 grudnia 2007 r., w Auli Collegium Novum UJ, przy ul. Gołębiej 24, odbyła się sesja naukowa „Urząd Bezpieczeństwa i Służba Bezpieczeństwa w Małopolsce”, zorganizowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie.

Pierwszy dzień sesji poświęcono omówieniu struktur aparatu bezpieczeństwa w poszczególnych latach jego funkcjonowania. Każdy spośród ośmiu referentów skoncentrował się w swoim wystąpieniu na obsadzie personalnej, a także zakresie zadań poszczególnych pionów UB-SB w Krakowie. Wojciech Frazik omówił bardzo szczegółowo strukturę organizacyjną UB-SB w Krakowie, a Michał Wenklar i Roksana Szczęch przedstawili szefów tego Urzędu. Tematem wystąpienia dr hab. Zdzisława Zblewskiego był Inspektorat I SB w Krakowie, dr. Henryka Głębockiego - Wydział III, Marka Lasoty - Wydział IV, a Moniki Komanieckiej - pionowy pomocnicze krakowskiej SB, czyli komórki ułatwiające i usprawniające pracę operacyjną funkcjonariuszy bezpieki. Ewa Zając przedstawiła zagadnienie ewidencji operacyjnej.

Ostatnim punktem programu dnia była dyskusja panelowa z udziałem prof. dr. hab. Tomasza Gąsowskiego (UJ), dr. hab. Janusza Wrony (UMCS), dr. hab. Zdzisława Zblewskiego (IPN, UJ), którą poprowadził dr Maciej Korcuć. Zaproszeni goście dyskutowali na temat zakresu rzeczywistej kontroli bezpieki nad społeczeństwem.

W drugim dniu sesji przedstawiono metody działania bezpieki. Rezultaty dotychczasowych badań naukowych w pierwszej części zaprezentowało czterech prelegentów. Jako pierwszy głos zabrał dr Filip Musiał, omawiając metody pracy operacyjnej UB-SB i wyjaśniając podstawowe pojęcia związane z tym zagadnieniem. Dr Maciej Korcuć przybliżył działania UB o charakterze prowokacyjnym na wybranych przykładach z województwa krakowskiego. Działania operacyjne funkcjonariuszy aparatu bezpieczeństwa wobec klasztoru Bernardynów w Kalwarii Zebrzydowskiej przedstawił ks. dr hab. Józef Marecki. Z kolei przedmiotem wystąpienia prof. dr. hab. Piotr Franaszka (UJ) były sprawy operacyjnego rozpracowania i sprawy operacyjnego sprawdzenia prowadzone wobec Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 80.

W drugiej części z dużym zainteresowaniem spotkały się dwa referaty - Jarosława Szarka oraz Romana Graczyka. Temat wystąpienia Jarosława Szarka stanowiły działania SB wobec krakowskiego środowiska akademickiego w latach 1970-1975. Przy czym w czasie omawianego zagadnienia zostały zaprezentowane ulotki wykonane przez studentów, w humorystyczny sposób ujmujące sytuację gospodarczo-społeczną Polski pierwszej połowy lat 70., odnalezione przez tegoż badacza wśród akt SB znajdujących się obecnie w zasobie archiwum krakowskiego IPN. Natomiast Roman Graczyk przedstawił próby wpływania SB na środowisko „Tygodnika Powszechnego” z wykorzystaniem TW ps. „CeKa”/„KaCe”. W tej części dr Krystyna Samsonowska zaprezentowała działania bezpieki przeciwko krakowskiemu środowisku artystycznemu, a

Katarzyna Wordliczek ukazała metody inwigilacji pracowników kombinatu metalurgicznego w Nowej Hucie.

Ostatni punkt programu stanowiła dyskusja panelowa pt. „Agentura w działaniu”. Uczestnikami dyskusji byli: dr hab. Janusz Kurtyka (Prezes IPN), dr Filip Musiał, Wojciech Frazik, zaś moderatorem – dr Henryk Głębocki. W trakcie dyskusji poruszone zostało szeroko pojęte zagadnienie agenturalnej współpracy, problem danych statystycznych dotyczących agentury będącej na kontakcie „polskiej” bezpieki, a także kwestia doradców sowieckich.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

1

2

